

Vladne ladje morajo iz Tangerja

Belgrad, 10. avgusta. m. Sinoči eo se igralo
viseće partije iz prejšnjih kol. Burmistrov je parti-
tizo iz 5. kola s Savičem dobil, igri Schreiber
Bayer in Schreiber : Mažuran sta bili ponovno
prekinjeni v remis poziciji. Iz B skupine je Jurisic
premagal Zivanovića. Igra Jonke: Ninić je končal
z zmago Jonkeja. Stanje po 6. kolu je naslednje:
A skupina: Bayer 4 (1), Filipčić, Matvejev 4, Fili-
pović, Lešnik, Burmistrov 3 in pol, Schreiber 2 in
pol (2), Švab 2 in pol, Mažuran 2 (1), Savić 2 itd.
B skupina: Poljakov : Preinfalk 5 in pol, Kindij 5
Pavlović, Jurisic 3 in pol, Ninić 2 in pol, Jonke :
(2), Milojčić 1 in pol, Ilijić, Avirivić, Pavlović 1 (1
itd). Zvečer igrajo iz prve skupine: Matvejev
Lešnik, Schreiber : Mažuran, Filipović : Filipčić
Bayer : Matošević, Schreiber : Burmistrov, Savić
Rokopljević. Iz B skupine: Poljakov : Ninić, Prein-
falk : Kindij, Zivanović : Milojčić, Jonke : Pavlo-
vić, Jurisic : Ilijic in Avirović : Pavlović.

Štajerska v taboru JRZ

»Jugoslovanska radikalna zajednica spada v ono vrsto političnih organizacij, ki imajo veliko in plemenito poslanstvo. To poslanstvo je politično, gospodarsko, socialno in prosvetno. Njena mislija je v poštovovalnem delu za blagor kralja, naroda in države. Ko je bil vaš voditelj dr. Korošec in terniran z mnogimi drugimi vašimi politiki, smo se tedaj mnogokrat videli. Takrat smo napravili sklepe, da je treba združiti čim več ljudi v veliko politično organizacijo, da se bo bodoča vlada lahko naslonila na čim večji del naroda. Za velike gospodarske in politične reforme so potrebne velike stranke in veliki politični ljudje. Mi smo ustvarili veliko stranko, njo pa vodijo veliki politični ljudje, dr. Milan Stojadinović kot predsednik in dr. Anton Korošec in dr. Mehmed Spaho kot podpredsednika.

Dunaj, 10. avgusta. m. Semkaj je prispel bivši španski kralj Alfonz in se je naselil v hotelu »Imperial«.

Dunaj, 10. avgusta. A.A. Na Dunaju se je danes pričel svetovni esperantski kongres. Otvoril ga je Bahrenfels z daljšim govorom.

Angleški kralj skozi Slovenijo

Jesenice, 10. avgusta.

Sinoči ob 17.55 uri je s salzburskim brzim vlakom nenadoma prišel v Jugoslavijo angleški kralj Edvard VIII. Prišel je z navadnim brzovlakom, kateremu sta bila priklopljena dva dvorna vagona. Nekaj časa pred prihodom vlaka, je čakal na angleškega kralja na postaji že odpravnik poslov belgajškega angleškega poslanstva g. Balfour, deset minut pred prihodom vlaka pa je prišel na kolodvor tudi Nj. kr. vis. knez namestnik Pavle. Ko se je vlak ustavil in ko so ljudje odšli iz perona, je pristopil k vlakom knez namestnik, iz svojega vagona pa je prišel kralj Edvard. Oba sta se prišlo pozdravila ter se sprehajala po peronu, dokler vlak ni nadaljeval poti proti Ljubljani. Kakor rečeno, je prišel angleški kralj do Jesenic z navadnim brzim vlakom. Na Jesenicah pa je čakala na kralja posebna kompozicija dvornega vlaka, s katerim je kralj nadaljeval svojo pot.

Kranj, 10. avgusta.

Nepričakovano se je sinoči ustavil v Kranju dvorni vlak, iz katerega sta izstopila angleški kralj Edvard VIII. in Nj. kr. vis. knez namestnik Pavle. Angleški kralj se je s knezom namestnikom odpeljal v njegov letni dvorec na Brdu, kjer je prebil nekaj časa v družini kneza namestnika Pavla. Nato se je angleški kralj v spremstvu kneza namestnika zopet vrnil na postajo ter se odpeljal z dvornim vlakom naprej proti Ljubljani.

Ljubljana, 10. avgusta.

Prihod angleškega kralja je bil napovedan sinoči za 19.42. Tedaj je bilo na kolodvoru nekaj ljudi, ki so takoj opazili, da se nekaj pripravlja. Pa tudi sicer se je po mestu že vedelo, da bo potoval skozi Ljubljano angleški kralj. Zato je bil peron in sploh kolodvor ob napovedani uri poln meščanov. Mesto ob 19.42, kakor se je pričakovalo, pa sta prišla šele ob 20.30 dva vagona z lokomotivo kot izvidnico. Nekaj časa nato se je ustavil na postaji tudi dvorni vlak.

Policija je prej seveda še izpraznila peron. Občinstvo, med katerim so bile najbolj številno zastopane ljubljanske dame, si je mogla ogledovati celo stvar samo skozi okna čakalnice in restavracije. V vlakcu sta bila razsvetljena le dva vagona. V enem

smo videli skozi okno kopico v visoke hubarske kape in v bele prevleke odete kuharje, ki so skakali sem in tja po vagonu ter se gnetli okrog štedilnika. Dva vagona naprej je bil zopet razsvetljen vagon. Pri enem oknu je bila odgrnjena zavesa, in tu skozi smo videli eno damo, ki je očividno sedela na koncu mize — baš pri večerji. Neposredno ob oknu pa so se videla samo še pleča nekega gospoda, ki je bil obrnjen proč od okna. Ljubljanske dame so brez nadaljnje ugotovitve, da mora pač biti angleški kralj. Naj že bo karkoli, dejstvo je, da je mesto prvega angleškega kralja, ki se je v zgodovini sploh kdaj peljal skozi Ljubljano, Ljubljana videla samo razsvetljena okna dvornega vlaka.

Razočarani novinarji.

Včeraj in morda že dan prej so padali v zvezi s prihodom angleškega kralja Edvarda VIII. tudi razni svojevredni rekordi. Vsek list se je potrudil, da bi imel kolikor mogoče izvirno in prvo poročilo o prihodu angleškega kralja. Z ozirom na to pa, da se ni vedelo ne točnega časa, kdaj bo kralj prišel in tudi ne smeri, iz katere bo prišel, listom ni preostajalo drugega, kakor prežati na vse strani. Tako so n. pr. belgajski listi organizirali na vsaki vhodni postaji ob avstrijski meji poročevalsko službo, da bi se kralj ja ne mogel izmuzniti. Včeraj zjutraj pa se je zvedelo, da pride kralj čez Jesenice in sicer popoldne. Na Jesenicah je bila takoj prirejena prava dirka novinarjev. Zagrebčani so prihiteli s takšijem, Belgajčani pa največ iz Bleda. Hudo pa je bilo razočaranje novinarjev, ko na Jesenicah nikdo — in toplot ni bilo izjeme niti pri časnikarjih — ni smel na peron.

Celo zastopniki uradnih agencij so morali ostati za plotom na cesti. Napol v obupu, napol v jezi so navalili na Jesenice na telefon ter so telefonirali, kar so pač vedeli in znali. Potem pa so zopet v avtomobilih dirkali v Ljubljano, da so na ta način prehiteli dvorni vlak, v nadi, da bodo vsaj tu prišli na svoj račun. V Ljubljani so napredovali v toliko, da so smeli ostati vsaj na peronu — sicer tudi tukaj za ograjo. Dva novinarja se še nista zadovoljila ter sta z ogromnim Harleyem dirkala naprej proti Zagrebu. Od tam pa bošta nadaljevala z motorjem pot v Šibenik.

Štajerska v taboru JRZ

(Nadaljevanje s prve strani.)

Nato je stopil na govorniško tribuno burno pozdravljen naš slovenski minister in desna roka dr. Korošca dr. Miha Krek, ki je med drugim dejal:

Govor dr. Kreka

Danes zborujemo v poslavo in počastitev velikega nacionalnega in političnega dela, ki so ga izvršili južnoštajerski Slovenci pod vodstvom našega narodnega voditelja g. ministra dr. Korošca v zadnjih tridesetih letih.

To junaksko dobo našega javnega življenja Vas je vztrajno vodil sedanjí voditelj vseh Slovencev in eden najodličnejših sedanjih državnikov v Jugoslaviji, naš veliki dr. Korošec. Še so med nami desetine in desetine živih pri, soustanoviteljev in sodelavcev, ki ste šli s njim skozi vse trpljenje. Slovenski Maribor danes poje žalovalno pesem. Hvala vsem, ki so radi slovenstva svojega bili v trpljenju, hvala tistim, ki so svoje javno delo posvetili slovenskemu narodu in njegovemu vstajenju, srčna hvala posebej vsem tistim, ki so desetletja držali mrtve straže na narodnostnih mejah; največja hvala pa njemu, ki je pred vami hodil, vedno poln poguma in zaupanja, vedno živo verujoč, da slovenski narod mora še doživeti svoje svetle dneve v povestnici narodov, hvala njemu, ki nas je vztrajati, za skupno stvar delati in trpeti učil, hvala našemu jubilarju g. ministru dr. Antonu Korošču.

Današnji shod je mogočna manifestacija sedanjih politikov g. dr. Korošca in njegovih pristašev. Danes Maribor dviga svoj glas za politiko, ki je stopila 24. junija lanskega leta pred jugoslovansko javnost in daje priznanje vsem nosilec te politike, slasti pa tvorec, gosp. predsedniku kraljevske vlade g. dr. Milanu Stojadinoviću, ministru notranjih del g. dr. Korošču in prometnemu ministru g. dr. Spahi.

Sam nastop teh mož pred enim letom je pomenil odrešenje naroda in države, prvo delovno leto pa je vstajenje političnega, gospodarskega in socialnega življenja. Kje smo danes v razvoju našega političnega in državnega dela? Pregled kaže tole sliko.

Nato se je minister zadržal pri programu JRZ nadaljeval:

Kako silna je moč naše stranke, nam kaže tudi dejstvo, da vse skupine izven nje nastopajo povsod s združenimi močmi proti njej. Nikjer se ena sama nasprotna politična grupa ne upa meriti s nami svojih sil — izvzemši nekaterih hrvaških krajev, kjer Mačkovi ljudje nastopajo sami.

Hrvaško dr. Mačkovo gibanje je — zahvaljujoč svobodi, ki jo daje sedanja vlada — združilo večino Hrvatov. Ako bo vodstvo te stranke razumelo opraviti zaupanje hrvaškega seljaka, bodo Hrvati v iskrenem sporazumu s Slovenci in Srbi stopili v koto ustvarjajočih sil naše države. Mi verujemo, da je v hrvaškem narodu toliko bratske ljubnosti in politične modrosti, da se bo to zgodilo in na tej veri gradimo vso našo politiko. Osnova te politike je: popolna enakopravnost vseh državljanov.

Dr. Mačkovo gibanje ima torej kot hrvaško narodno gibanje svoje mesto in svojo vrednost. Politično šušmarjenje, ki se pred dr. Mačkovo firmo pojavlja po drugih, zlasti tudi po nekaterih slovenskih krajih, pa je političen nesmisel, ečepneje slovenskih sil in zato čista izguba in škoda.

Druge politične grupe in stranke nas pri pregledu političnega položaja ne zanimajo, ker na tok javnega življenja nobenega resnejšega vpliva nimajo. Čuli so za francosko ljudsko fronto in so poskušali ustvariti proti JRZ skrajno levičarsko grupo Ljudsko fronto. V svoji vsebini pa to ni nič drugega kot dogovor med nekaterimi eksponenti komunistov in zastopniki neklih levičarskih mladih časnikarskih in propagandnih krožkov, mačkoveci in menda celo nekili ljudi, ki se prištevajo krščanskim socialistom. Ti zastopniki so se v Mariboru in Ljubljani dogovorili, da bodo pri prihodnjih volitvah slasti v občinah nastopali povsod enotno, sicer na razne načine, a vendar povsod proti naši stranki. Svoj dogovor so nazvali ljudska fronta. Dejansko pa je ta fronta brez ljudstva in tudi fronta ni, ampak jata nergačev, razdiračev, ki se dajo voditi ali od nezrelh ambicij ali inizkih instinktov in sistematične komunistične propagande. Ne bi

se bavili s tem pojavom. Vemo, da kaj resnejšega in trajnejšega iz nje nastati ne more. Toda paziti moramo, da se obvarjemo tudi vsake trenutne škode.

Našemu katoliškemu delavstvu bi rekel tole. Življenjska bodočnost in obstoj našega delavstva je edino v trdni povezanosti s vsemi drugimi stanov v krščanski skupnosti po naših večnih socialnih načelih. Marksisti vas prikrito in neprikrito vabijo, pa bodo planili po vas in vas vrgli od vsega dela in zaslužka, kakor hitro bodo mogli. Saj stare skušnje to uče. Enotna delavska fronta proti drugi naši krščanski skupnosti je le parola, ki naj marksistom na konja pomaga, vas, krščanske delavce pa pogubi.

Nič malodušja. Naš krščansko socialni nauk in program je neprimerno bogatejši in tudi za vsakdanjo življenjsko borbo praktičnejši in uspešnejši kot najradikalnejši marksizem.

Naj bodo letošnje občinske volitve v Sloveniji politična zahvala vseh Slovencev dr. Korošču za njegovo mogočno politično delovanje, ki je dvignilo slovensko ime na evropski in svetovni oder. Naj mu bude posebna zahvala, da je rešil Slovence in Jugoslavijo iz dobe propadanja v dobo novega političnega življenja, v dobo nove rasti vsega dobrega, poštenega in koristnega. Nehvaležnežev ne sme biti med nami! Soglasna in popolna mora biti ta zahvala. Tako bomo pokazali, da smo kulturni narod, ki zna ceniti svoje velike moke in velike vrednote, ki so mu bile po njih dane.

Ostali govorniki

Za dr. Krekom je govoril še član glavnega odbora JRZ iz Belgrada g. Smodej, nato dr. Leskovar, potem dr. Andrej Vebler, nadalje dr. Ferdo Miler, Josip Spindler, Kristoforovič in Sojč. Ob zaključku je bila sprejeta resolucija, v kateri zahtevajo zborovalci čimprej uveljavljenje zakona o samoupravi, prenosno v našem davčno-finančnem gospodarstvu, vzpostavitev likvidnosti denarnih zavodov, izredne ukrepe z ozirom na elementarne nesreče, zaposlitev učiteljev in drugih intelektualcev.

Hmeljarji zborujejo

Celje, 9. avgusta 1936.

Ker se nahajamo tik pred hmeljsko sezono, se je vršil danes dopoldne kakor običajno vsako leto v Roblekovih dvorani v Zalcu običajni hmeljarski tabor, katerega so se udeležili v velikem številu savinjski hmeljarji. Na taboru so bila podana poročila o stanju hmeljskih nasadov v drugih državah in pri nas nekoliko manj kakor pa lansko leto. Letos so naši hmeljarji precej pridno škropili, kar je zelo ugodno vplivalo na rast hmeljske rastline. Z obiranjem se bo pričelo, čimur hmelj dozorel, v splošnem pa po Velikem smarnu. Za obirake so bile določene iste cene kakor lansko leto, namreč po 1.50 Din od škafe s hrano, po 2 Din od škafe brez hrane. Posebno se je polagala važnost na lepo obiranje, pravilno sušenje, strogo sortiranje in pravočasno basanje blaga. Obeta se nam zelo zelo živahna hmeljska kupčija. Bog daj, da bi bila letina res blagoslovljena in bi prinesla čim več denarja v lepo Savinjsko dolino.

Zaključek Mariborskega tedna

Maribor, 9. avgusta.

Mariborski teden smo danes zaključili. Nihče ni pričakoval, da bodo letošnje prireditve Mariborskega tedna imele takšen odmev. Toliko tujcev smo videli redkokdaj v Mariboru, kakor letos za časa tedna. Prvič, po petih letih obstoja, se je pokazalo res vidno, da je prireditev zajela trdne korenine in da bo postala velpomembna tujkoprometna atrakcija za mariborsko mesto. Ves čas smo videli na mestnih ulicah številne tuje obraze, vsi mestni hoteli in prenočišča so bila neprestano zasedena. Prišlo je veliko obiskovalcev iz Slovenije, zelo mnogo iz Hrvaške in južnejših pokrajin, prav razveseljiv pa je bil letos obisk tudi iz inozemstva, predvsem iz Avstrije. Avstrijci so pripeljali cele izlete z avtobusi in z vlaki v skupinah v Maribor na teden. V Gradcu je danes Mariborski teden že silno popularna ustanova. Vsa živahnost Mariborskega tedna je prav posebno

Jugoslovanske »zmage« na olimpijskih igrah

Jugoslavija izpadla v waterpolu

V soboto se je vršila waterpolo tekma med Jugoslavijo in svetovnim prvkom Madjarsko, ki se je končala z zasluženom zmago Madjarov. Naša reprezentanca je bila njihov vreden nasprotnik, le žal, da naši waterpolisti nimajo izvežbanih strelcev, pa bi rezultat bil gotovo drugačen. Dublika je z velikim navdušenjem in simpatijami spremljala uspešno igro našega moštva n vratar Mihovilič je z obrambo ostrih strelcov dosegel velikanski aplavz. Madjari so poskušali z raznimi trikii voditi igro v škodo Jugoslovancov, toda sodnik Sved Ballung je to opazil in sodil pravično. Madjari so igrali zelo ostro in aktivno in so dosegli že v prvem polčasu rezultat 2:0. Ciganovič in Bonacič sta z zelo strmi strelci ogrozila madjarska vrata, toda nasprotniki so imeli mnogo sreče, ker je prečka dvakrat preprečila siguren gol.

V drugem polčasu je bil Ciganovič izključen iz igre zaradi držanja Nemetha, ki je kazenski udarec pretvoril v 3:0 za Madjare. V 3. min. Ciganovič sijajno dribla napad in s hitrim okretom pretvori rezultat v 3:1 za Jugoslavijo. Malo pozneje sta bila izključena iz igre Roje in Brandy. Naši so igrali brez napada bolj defenzivno, ker je na koncu ostalo na vsaki strani le 5 igralcev, le da je Ciganovič moral nadomestovati izključenega Tošoviča. Bosa je zaključil v 10. minuti z 4:1 za Madjarsko.

Do tej tekmi, ki je navdušila vse gledalce, se je Jugoslavija plasirala na tretje mesto:

Anglija	1	1	0	0	8	2
Madjarska	1	1	0	0	4	1
Jugoslavija	1	0	0	1	0	4
Malta	1	0	0	1	2	8

V nedeljo 9. avg. je Jugoslavija igrala waterpolo tekmo proti Angliji in jo z rezultatom 4:3 (3:3) izgubila. Naši igralci so bili zelo borbeni, toda niso imeli sreče. S tem je Jugoslavija pri izločilnih tekmah izpadla in ne pride v finale. Vse tri gole je dal Senjanovič.

V izločilnih waterpolo tekmah je Francija premagala Japonsko z 8:0, Avstrija Švico z 9:0.

Vilfon izpadel v pol-finalu

Naš up in naša nada, jugoslovanski rekorder v plavanju, ki je v izločilnih tekmah stal na prvem mestu, je v pol-finalu izpadel iz nadaljnjega

Vesti z Bleda

Bled, 10. avgusta. AA. Ministrski predsednik dr. Milan Stojadinović je sprejel včeraj dopoldne poslanika v Pragi dr. Protiča ter našega poslanika v Parizu dr. Božidara Purica. Popoldne je sprejel predsednika narodne skupščine dr. Stevana Ciriča.

Predsednik vlade dr. Stojadinović je sinoči odpotoval z Bleda. V spremstvu šefa kabineta predsednika vlade Jovana Gasića in šefa kabineta zunanjega ministra Dragana Protiča.

Bled, 10. avgusta. AA. Sinoči sta odpotovala z Bleda v Belgrad minister vojski in mornarice armijske general Ljubomir Marić in prosvetni minister Dobrovoje Stosevič.

Predsednik vlade v Celju

Celje, dne 9. avgusta 1936.

Nocoj se je ustavil v Celju s svojim spremstvom ministrski predsednik dr. Stojadinović. Po kratkem postanku na vrtu hotela Evrope je družba nadaljevala z vožnjo proti Slatina Radenci.

Pred očmi očeta povožena

Maribor, 9. avgusta.

Težka avtomobilska nesreča se je pripetila danes v Slovenski Bistrici. Ko je stopila 16-letna dijakinja mariborske gimnazije Marija Rataj, hčerka znanega tamošnjega trgovca g. Rataja, iz očetove trgovine na cesto, je nenadoma pridrvel neki avtomobilist ter jo povozil. Dekle je padlo pod kolesa, ki so ji zadala hude poškodbe na glavi. Nesreča se je pripetila pred očmi njenega očeta, ki je gledal strašen prizor. Avtomobilist je bil českoslovaški državljani Machar iz Waldsteina. Ponesrečenko so pripeljali v mariborsko bolnišnico.

Nenadna smrt na stranišču

Maribor, 9. avgusta.

Včeraj se je napotil iz Sp. Radvanja po poslih v Cerknico pri St. Ilju 68-letni tesarski mojster Pavel Gerlič. Spotoma mu je postalo silno slabo ter je obležal ob cesti. Tako onemoglega so našli neki ljudje ter ga spravili v bližnjo hišo, kjer je ležal do danes zjutraj. Postajalo pa mu je čimdalje bolj hudo in nazadnje je danes prosil stanovalec, naj pokličejo mariborske reševalce, da ga bodo zapeljali v bolnišnico. Še pred prihodom reševalcev, pa se je podal na stranišče. Reševalci so prišli, domači so jim pa dejali, naj malo počakajo, da pride Gerlič. Ker so nekaj časa zaman čakali, so ga šli klicati ter nato vdrli s silo vrata. Našli so Gerliča na stranišču mrtvega.

tekmovanja. Kljub temu je dosegel krasen uspeh in postavil nov jugoslovanski rekord z 1.00,2, ki pa ni bil službeno priznan, ker je bila vsa pozornost sodnikov obrnjena na prve štiri plavalce, med katerimi je prvi dosegel cilj Japonec Taguchi 57,9, drugi Csik (Madj.) 58,2, tretji Fick (USA) 58,2 in četrti Nemec Fischer 58,7.

V drugem polfinalu so Japonci odnesli sigurno zmago. Vusa je izenačil Taguchijev rezultat, sledijo Arai (Japonska) 57,9, Lindegren (USA) 58,7 in Highland (USA) 59,4.

Maratonski tek

Zmagovalce v letošnjem maratonu je Japonec Sou, ki je s časom 2.29.19,2 postavil nov olimpijski rekord, ki ga je dosegal bivši minister (Argentina) z 2.31.36. Za njim je došel na cilj Harper (Anglija) Nau (Japonska), Tamila (Finska), Muononen (Finska), Coleman (Juž. Afrika), Robertson (Anglija), Gipsen (Juž. Afrika) in Tarkilainen (Finska).

V deseteroboju

so odnesli Amerikanci sijajno zmago, ker so kar trije Amerikanci zasedli prva mesta. Gleen Morris je dosegel 7900 točk in postavil s tem nov olimpijski rekord. Na drugo mesto je prišel Clark 7601, Park 7275 in šele na četrto Nemec Huber s 7087 točkami.

4-krat 100 m.

Po maratonu se je vršil finale za najhitrejšje tekače sveta. Amerikanci so potolkli svoj lastni rekord in zmagali v neverjetnem rekordnem času 39,8 sekund. Ameriko so zastopali Owens, Metcalfe, Drapper in Wykopp.

Skok v višino

Skakalo je 20 tekmovalk, od katerih so bile tri kvalificirane za finale: Kaun (Nemčija) Adam (Anglija), Chak (Madžarska), Jugoslovanska Stefanini ni nastopila.

Sabljanje

Jugoslovana Mažuranić in Tretnjak sta pri izločilnih tekmah, ki so se včeraj vršile, izpadla. Tretnjak se je boril z Madžarom Rettigom neodločeno, Mažuranić pa je premagal samo Brazilca Duncana.

Živković - vojski nič, politiki nič

Belgrad, 10. avgusta. m. Bivši demokrati, ki so imeli med drugim včeraj shod tudi v Loznici pri Valjevu, na katerem je govoril bivši minister Pera Marković. V svojem govoru je podčrtal tudi tole: »Živković je zadnji general — politik. On je začel svojo kariero že mnogo prej, predno je bil izvoljen za predsednika JNS. Znano je potem, da je bil vedno nasprotnik demokracije. In ravno radi tega radi sprejemamo borbo z njim, sedaj ko je v civilu. Veseli nas, da je zapustil vojsko, ki mora stati vedno v službi naroda in domovine in ne sme biti pod nikakršnim tujim vplivom. Prepričani smo, da z izstopom Pere Živkovića iz vojske ta ničesar ni izgubil, prepričani smo tudi, da z njegovim stopom v politiko ta ne bo ničesar dobila.

Nagla smrt zagrebškega profesorja

Celje, dne 9. avgusta 1936.

Ni minulo še mesec dni, ko je umrl zadet od kapi profesor učiteljica iz Cakovca Ante Anzu- lovič, ki se je mudil v Celju na oddihu, ko moramo zopet poročati o tragični smrti hrvaškega profesorja, ki je umrl danes zvečer za srčno kapjo.

Pri Kusu na Glavnem trgu se je mudil v pol- letnih mesecih že več let na oddihu zagrebški profesor v pokloju Miškotović Anton, kjer je stan- oval in bil tudi na hrani. Star je bil okrog 60 let. Danes mu je ob 19.15 postalo pri večerji slabo, vsled česar je stopil na dvorišče. Tu mu je dala služkinja kozarec vode, a profesor se je zgrudil nezavesten na tla. Položili so ga na klop na dvo- rišču in poklical takoj reševalno postajo in zdrav- nika dr. Premschaka. Takoj je bil na kraju ne- sreče avtomobil reševalne postaje, prišel je kmalu tudi zdravnik g. dr. Premschak, ki je mogel ugo- tovitvi samo smrt vsled srčne kapi. Truplo po- kojnega profesorja so prepeljali v mrtvašnico mest- nega pokopališča.

Strašna smrt pod vlakom

Celje, dne 9. avgusta 1936.

Danes zjutraj so opazili, da leži v Pečovniku pri km 346,955 ob desnem krilu tira železniške proge truplo neznanega moškega brez glave. Na kraj nesreče je prišla kmalu komisija, ki je ugo- tovila, da gre za 29-letnega trgovskega pomočnika P. Franciska. Na podlagi vseh okolištnosti je bilo možno sklepati, da ga je povozil najbrže brzí vlak, ki vozi po četrti uri zjutraj iz Celja proti Zidanemu mostu. Glava je ležala 2 m proč od tele- sa. Pri pokojnemu so našli poslovišno pismo, na dozo in nad fotografijo v sokolski legitimaciji, ki jo je imel s seboj, je pa zaznamoval križec in da- tum 9. 8., iz česar je mogoče sklepati, da je šel v smrt prostovoljno. Pred 14 dnevi je P. zadela solnčarica in je bil od takrat precej zmeden, iz česar je tudi mogoče sklepati, da je storil svoje obupno dejanje v duševni zmedenosti, ki mu je ostala kot posledica solnčarice. Poleg njega so našli ob progi pol litra vina in klobaso. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico bolniškega pokopališča.

Starka pod avtomobilom

Maribor, 9. avgusta.

Huda avtomobilska nesreča se je pripetila danes dopoldne 70letni posestnici Jožefi Oekar iz Sv. Jakoba v Slov. goricah. Starka se je podala danes zjutraj v Maribor. Ko je prišla po cesti do križišča, kjer se stika državna cesta v Pesnici in odcep proti St. Lenartu, je privozil zanjo nena- doma nek avtomobilist ter jo podrl na tla. Starka je dobila življenjsko nevarne rane, ker ima zlom- ljeno hrbtenico in druge notranje poškodbe. Komaj še živo so mariborski reševalci prepeljali v bolniš- nico.

Ljubljana danes

Koledar

Danes ponedeljek, 10. avgusta: Lovrenc orek, 11. avgusta: Taborcij in Suzana.

Nočno službo imajo lekarne: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, mr. Ustar, Selenburgova ul. 7.

Vabilo. Vabim vse absolvirane vzgojiteljice in negovalke v zasebni ali javni službi na za vas važen sestanek dne 16. septembra 1936 ob 17 v Zavodu za zaščito dece (Dečji dom Kraljice Marije.) Upravnik dr. Drlegas.

Opozorilo rez. častnikom in voj. uradnikom. 1. Vsi častniki v rezervi, v pokoju ali ostavki ter vsi vojaški uradniki, ki žive v Ljubljani, pa doslej še niso prejeli častniške legitimacije, naj pridejo brezpogojno ponje k poveljstvu ljubljanskega vojnega okrožja v Misičevu vojašnico v Maistrovi ulici v sredo, dne 12. avgusta t. l. od 7 do 13. ure.

2. Vsi rez. častniki in vojaški uradniki, ki žive na teritoriju ljubljanskega vojaškega okrožja in doslej še niso oddali svojih starih legitimacij in fotografij za napravo novih legitimacij, naj te takoj dostavijo poveljstvu ljubljanskega vojaškega okrožja.

3. Vsi rez. častniki in voj. uradniki s teritorija ljubljanskega vojaškega okrožja, ki ne bi prejeli novih legitimacij, naj najkasneje do 20. avgusta t. l. obveste o tem poveljstvo ljubljanskega vojaškega okrožja.

Radiofonska oddajna postaja v Ljubljani sporoča, cenjenim radijskim naročnikom, da sta Radio Zagreb in Radio Ljublj. odpovedali prenos opere »Corregidor« iz Salzburga, ki je bil najavljen za 11. t. m. ob 19.00 uri. Odpovedati sta morali ta prenos radi previsokih prenosnih taktij, ki jih zahteva Universal-Edition A. G. na Dunaju. Na sporedu Radio Ljubljane pa je: 19.30 Nacionalna ura 19.50 Harmonika solo (Stanko Avgust) 20.30 Tamburaški orkester.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Ponedeljek, 10. avgusta: 12.00 Plošče: Adagio sonatino — Presto — Andante 12.45 Plošče, vreme 13.00 Čas, spored, obvestila 13.15 Radijski orkester 14.00 Vreme, borza 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila 19.30 Nac. ura: Mislil o čuvanju stare arhitekture naših mest (dr. V. Vitezica) 20.10 Zdravniška ura: Zdravje in sport (g. dr. Ivo Pirc) 20.30 Klavirski koncert ge. Marte Oster-Valljajove, vnos samospevi ge. Vido Valljajove 22.00 Čas, vreme, poročila, spored 22.15 Prenos iz Berlina: Poročilo o potoku olimpijskih tekmovalcev (g. Ciril Soukal) 22.30 Radijski orkester.

Drugi programi

Ponedeljek, 10. avgusta: Belgrad 1.: 20.30 Seviljski brivci na ploščah 22.00 Prenos z olimpijade — Zagreb: 20.00 »Tosca« na ploščah 22.00 Reportaža z olimpijade — Dunaj: 21.20 Simfonični koncert (rog in orkester), 23.35 Plesna glasba — Budimpešta: 20.35 Koncert opernega orkestra, 23.15 Glasbena glasba — Praga: 20.35 Radio-Igra — Trst-Milano: 20.40 »Cecilia«, opera — Rim-Bari: 20.40 Komorna glasba — Varšava: 21.00 Orkester vojne mornarice 6.20 Vojaški marš.

SK Ljubljana : Vienna

3 : 3 (2 : 2)

Priljubljeni med B garnituro ljubljane, ki je nastopila v nekoliko čudni postavi, in med Amaterjem iz Trbovelj, ki je končala s 3:2 za Amaterje, je prisostvovalo manj kot 2000 gledalcev, znamenje, da bo moral po končani glavni tekmi, blagajnik spet ugotoviti deficit.

Meko po pol 6 se je predstavil drugi avstrijski reprezentant Vienna občinstvu v belih dresih. Krepko grajeni in trdni fantje, ki so pozneje to svojo premoč le preveč izrabljali. Za njimi se je vsula čelica naših v redečih poluverljivih, in sicer kaj pestro sestavljena. Sodniku g. Camerniku sta se predstavili obe moštvi v sledečih postavah: Ljubljana:

Logar, Žitnik II (Hassl)—Bertonec I, Kukanja—Zavrl—Bonceli, Slapar—Lah—Pepo—Jancič—Jug I.

Vienna: Havliček, Schmauf—Kuller, Machu—Barilly—Erdl, Holc—Gschweidl—Fischer—Pollak—Kasler.

Tekma je bila odigrana v tonu, ostršem od naših prvenstvenih borb. Gostje so nam pokazali bogat repertoar skrilih in očitnih »profesionalnih« faulov, kar so nam doslej še vsi dunajski klubi prihranili. Od domačih so imeli prednost v bolj-šem postavljanju, ostršem štartu, oddajanju in kombinaciji. Pred golom dobri obrambi njihov for ne bi mogel biti bogve kako nevaren. Oba gola sta osebna zasluga Pollaka, tretji pa Gschweidlova sreča — ali Logarjeva smola. Najboljše može so imeli v Schmaufu, levem krilu Karlerju (Holec ni bogve kakšna zvezda) ter zlasti v centerhalfo Barillyju. Vedno na mestu, rezoluten, tehnično na višku, s sijajnim pogledom igre je imel in oddajal žoge z absolutno sigurnostjo. Centerhalfo njegovega formata v Ljubljani že dolgo nismo videli in ga najbrž tudi ne bomo več zlepa. Od stranskih halfov je bil boljše Machu, goalman Havliček nekaj povprečnega — razen nonšalanse ni pokazal ničesar omembe vrednega. Kot dober vodja napada se je pri dvojnem W-sistemu izkazal Fischer, Gschweidl pa je zvezda, ki se počasi nagiba k častnemu zatonu.

Tako raztrgano kot je včeraj zaigralo domače moštvo, že dolgo ni. Zavrl je presihel za centerhalfo, trio se vsi igrači ni mogli ubrati, ves napadalni kritek ni imel do konca stika med seboj. Jancič ne pride za levo zvezo vpoštev. Neodločen rezultat je bolj zasluga posameznikov, realizatorjev, kot pa skupnih napadalnih akcij. Bonceli dober, Kukanja pa šele v drugem polčasu. Žitnik II šibek, Hassl nič boljši, le odločnejši. Logar v голу začuda nesiguren. Odlični pa, kakor zadnje čase sploh, Bertonec I, Stanko.

Napram igri z Admiru, pomeni večeršnja tekma pravi poščen debacle. Gostje so zapustili najslabši vtis, kar ga je kdajkoli v Ljubljani pušilo kako inozemsko moštvo. Zaporedni surovi fauli in imperinentna aroganca posameznikov igralcev nam bo gotovo za vedno ostala v spominu. Vodstvo SK Ljubljane za incidente in za neaktnost Wiennih igralcev seveda ni moglo vnaprej vedeti. Mislim si pa, da bi presneto redek obiskovalec večeršnje tekme prišel spet gledat Wiennu, če bi v doglednem času še enkrat prišla v Ljubljano, neglede na to, da po znanju daleč zaostaja za Admiru.

Sodnik g. Camernik je v glavnem sodil dobro, vsekakor pa ostane odprto vprašanje, če ni z neprestanim umestnim in neumesnim sviranjem tudi prinesel svojo obolob k temu, da se je tekma pošteno izrodila.

Naročajte in širite

»Slovenski dom«!

„Pojdimo na Štajersko!“

Zbogom, bela Ljubljana

Tako kličejo v času pasjih dni (ki so od časa do časa precej hladni) vsi srečni, ki jim je malodušno naklonila letni odmor. Zbogom, bela Ljubljana, ki v teh dneh zasluži svoj epiteton ornana bolj zaradi razbeljenih zidov in oblakov prahu kot pa zaradi snaznosti in lepote. Ljubljana, je letos v juliju in avgustu brez dogodkov, tako da je posebno ob nedeljah, ko jo zapustijo še poslednji izletniki in kopalci, skoraj pušta in prazna. Tako tudi časopisi glodajo edini dve kosti, ki sta — Berlin in Španija.

Na deželo

Četudi se prave poletne počitnice že skoraj bližajo h koncu, se vendar še vedno polnijo vlaki ter odhajajo z letoviščniki predvsem na tri naše strani: na Gorenjsko, znamenito zaradi krasnega planinstva, lepih letovišč in okrevališč, na Dolenjsko, ki posebno zadnja leta postaja vedno bolj vabljiva zaradi zmernih cen, za katere kmet nudi svoje prideleke in na Štajersko, ki nam je sicer bolj od rok, a ima tudi vse naravne dobrine: hribe, zdravilišča, tečno hrano — in dobro vino... — »Zeleno« ki imenujejo najbrž v nasprotju s kame-nito Gorenjsko. Je prava ravninska kmečka dežela, tako da bratje Srbi in Hrvači, ki so tu gosti, pravijo, da je »kot pri njih«. S takim odgovorom seveda tudi takoj vemo, iz katerih predelov Srbije ali Hrvatske prihajajo.

Ljubljana -- Maribor

Lepo je na tej vožnji opazovati magnetne sile večjih krajev: čim prične prihajati več potnikov, že veste, da je ali mesto ena izmed naslednjih postaj. In take zbiralne točke so na tej progi precej goste. Vse socialne stopnje našega slovenskega človeka srečate tu: najprej mrki rudarski revirji, nato sončna zdravilišča in kopalšča, končno pa predel trdnega štajerskega kmeta.

Mariborski teden

Ze je tu štajerska metropola, ki letos s svojo jubilejno peto kulturno, gospodarsko in športno razstavo privablja goste iz vseh krajev. Razstava je v malem lo, kar je za Ljubljano njen že skoraj tradicionalni velesajem. Mimogrede bodi pohvalno omenjeno, da takšne razstave odvijajo tudi že manjši naši kraji (n. pr. Novo mesto, Skofja Loka), kar vsekakor kaže o organiziranem delu na kulturnem in gospodarskem napredku našega naroda. Mariborski teden z vsakoletno razstavo približno zadostuje za svoj okolišč ter je za njegove potrebe izredno važen činitelj. Bogato je zastopana tu predvsem tekstilna industrija, splošna industrija, trgovina in obrt. Maribor je znan industrijski center. Slika razstavnih prostorov je prav pestra, k čemur mnogo pripomorejo južni bratje s svojimi izdelki. Prav lepa je tudi zbirka bolgarske keramike.

Slovenske gorice

Če si hočete ogledati tipično štajersko pokrajino in priti tja do naše severne meje, nikakor ne smete izpustiti Slovenskih goric, ki se skoraj kri-jejo z nazivom Prekajci (prle = prej, mogoče naj-bolj značilna beseda za »tujčev« uho?). V ta del naše zemlje morete dospeti z vlakom iz Prager-kega, vse čas po njenem robu skozi Ptuj, mesto »lukarjev«, Ormož ter mimo Ljutomerja, v čigar okolici se pretaka slavni jeruzalemeč, tja do ob-mejne Radgone. Se bolj si pa ogledate pokrajino, če sedete v Mariboru na avtobus, ki vozi v Sla-tino Radenci. Za to progo si ljudstvo upravičeno že od nekdaj želi železniške zveze, že so bili v časopisih objavljeni tudi načrti, a vse je zopet za-palo. Saj ne gre toliko za osebni promet, za ka-tere ga delno zadošča tudi avtobusna linija, gre marveč mnogo bolj za tovarni promet: kraji okrog Svete Trojice, Negove so brez pravega trga; kmeti nima blizu kupca. Tako se zgodi, da ljudje po 4 in več ur daleč peš nosijo na trg — ljudje silno trpijo in se materialje ne kvari. Pomisliti je treba, da je Maribor edini pravi trg za poljske prideleke, kajti v manjših krajih (Radgona in dr.) so meščani sami lastniki posestev, torej kupujejo malo ali pa nič. Tudi cestna zveza več ne zadošča, saj pušti važne kraje ob strani.

Ljubljanski jesenski velesajem

Ljubljanski velesajem upravičeno lahko ime-nujemo zrcalo, ki sproti odraža vse naše gospo-darske razmere in tudi kulturna stremjenja pred-vsem s svojimi specialnimi razstavami. Tako bo tudi letošnji 1. septembra pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. otvorjen Ljubljanski velesaj-em, ki bo trajal do 13. septembra in pokazal v prvi vrsti veliko razstavo za propagando našega lesa iz vse države. Čeprav je trčinja naše dr-žave pokrite z gozdovi, dravska banovina pa skoraj polovica, vendar smo se prave vrednosti našega lesa zavedli šele ob težkih posledicah gospodarske krize, predvsem pa, ko so se pri-čele izvajati sankcije, ki so ustavile naš izvoz lesa in s tem naš les razvednohtle do skrajnosti. Razstava, ki je njeno častno predsedstvo sprejel minister za šume in rudnike g. Duro Jančovič, bo dokazala, kako lahko mi sami uporabimo in predelamo svoj les doma, obenem nas bo pa opozorila, kako neekonomični smo bili dosedaj, ko smo les in polizdeleke izvažali v inozemstvo, nato pa za drag denar kupovali iz našega lesa napravljene izdelke spet nazaj. V tesni zvezi s to veliko razstavo »Za naš les«, je pa živalski park, kjer bo društvo »Noe« pokazalo vse žival-stvo naših gozdov, vendar pa ne v tesnih kletkah, temveč res popolnoma svobodne na velikih pro-storih parka. Poleg vseh zveri in divjadi od me-dvedov, jelenov ter kozorogov, bodo po parku šetale tudi vse manjše živali, v velikih volkerah se pa spreletavale vse ptice od ponosnih pla-ninskih orlov do drobnih in koristnih ptic pev-k, a v 20 m dolgem bazenu bodo vodne ptice raz-kazovale svoje umetniše.

Kakor so nas sankcije prisilile za propagando splošne uporabe lesa v domovini, tako so spet duhovna stremjenja, ki so se pojavila po gro-zotah svetovnega klana, razvnela željo po miru in esletskem izživljanju predvsem s tem, da se vse človeštvo z vno posveča vrtnarstvu v ti-šini lepih vrtov. Velika razstava »Sodobni vrti« nam bo pokazala velik vzoren moderen vrt, na-dalje alpinetum, starodavni samostanski vrt, se-daj tako moderen skalnjak in otroški vrhčec, po-leg vsega tega pa tudi načrte za najraznovrst-nejše vrtove. Posebno privlačne bodo velike spe-cijalne razstave cvetličih vrtnic, dalij, begonij, gladiolj, nageljnov ter drugega cvetja z najčud-ovitejšimi novostmi. Seveda se bomo na razstavi tudi naučili, kako je treba to cvetje aranzirati in v kakšnih posodah, da značilnosti in lepota cvetja

Zemlja klopotcev...

Avtobus vas ziblje skozi najlepši del Sloven-skih goric: Sv. Marijeta, Sv. Lenart, čigar okolica se bori s problemom Pesnice, ki preplavlja dolino doleč naokrog, za njim slikoviti hrastovski grad, nato prelepa romarska Sv. Trojica, Radgona in končno zdravilišče Slatina-Radenci, ki si je letos z novo stavbo privabilo številne goste. Avtobus vozi tod že od prevrata, vendar je še vedno isti, voz, ker je že silno star in zbit in mu človek s težkim srcem zaupa svoje kosti. Služi tudi za edino linijo (ki ob nedeljah in praznikih ni na razpo-lagol?) ter skoraj poleti ne zadošča za promet, ker vozi goste v Radence, domačine za vse Slo-venske gorice ter še Avstrije, katerim je ta pro-ga krajša kot pa z vlakom čez St. Ilj-Spilje.

Elementarne nezgode

Toča, peronospora, povodnji, zjaj vročina — zjaj mraz — to so nesreče, ki bičajo letos naša polja in vinograde. Se je v njih zeleno, a bo kma-lu vse ovenelo, če bo šlo tako naprej. Pravijo, da je vsega kriva zima: bila je premila in je zato po-mlad prezgodaj vzbrstela. Tako se je zgodilo, da je drevje cvetelo v dežju, da je cvetela rž, pšenica in grozdje v dežju — upapolna pomlad je pozneje vse razočarala.

V torek, dne 4. t. m. je n. pr. na severnem koncu, v vinorodnih krajih Orehovi in Črešnjevci zopet divjalo neurje s točo, tako da se je v dobri pol uri viliča čez polja prava povodenj z blatom.

Zdaj s škrljo kukajo kmečki domovi izza drevja, ki nosi ead ne debelejši od orehov (kje so letos slavna štajerska jabolka?), kukajo zidanice izza goric, kjer je grozdje zbito v zemljo, treje pa se suši.

Polje, kdo bo tebe ljubil...?

Delo na poljih je v glavnem za nekaj tednov opravljeno: redko vidite na njem človeka, zadnjo setev pred jesenjo — ajdo — je zemlja že spre-jela. Zetev je davno gotova, skoraj tudi že mla-titev, ki daje letos silno slab pridelek rži, pšenice in ovsu. Kmalu bodo zabrnele nad ajdovimi polji čebele, a bodo zaman iskale medu, kajti zaradi toče štrlijo v zrak še samo stebelca, kmalu bo Veliki šmaren in bodo fantje postavili klopotce, da bodo mehčali grozdje in preganjali kače iz ja-god, klopotce, ki bodo letos bolj mrtvaške raglje kot pa vesela popevčica....

Slabo je, gospod

Naš kmet se letos prebija, životari — ni pro-dajna moč. Za silo si pomaga s tem, da toči vino doma po 5 l ekupaj za 20 din, t. i. liter za 4 din, tudi živino kolje doma in poproda meso sosedom. Žalostne zgodbe so pogovori s kmeti na vlakcu, na avtobusu, v vinotoču: pridelek uničen, domovi pa razpadajo... Uradnik pri tem lahko samo kima in mu pritrija, pri srcu pa mu je kot da mu nekdo pripoveduje njegovo lastno usodo, nenusmil-jeno točo redukcij... Edino olajšanje čuti letos kmet v primeri s prejšnjimi leti pod davčnim bremenom: a je zaradi slabega položaja uradništva padla odjemalna moč za živila, tako da je kmet zopet na istem kot preje.

Gostje, tuji

V Slovenske gorice radi prihajajo posebno še Avstrijci. Ko bi bil naš kmet bolj pri denarju, bi zmiraj imel kakšno urejeno sobico za goste in bi posebno v okolici zdravilišč prišel poceni do le-pega zasluzka. Kmet včasih kaže tudi premalo smela za to. Avstrijski gostje pravijo, da tudi s svojim nevelikim denarjem pri nas prav lepo ži-vijo. Na obmejnem ozemlju, kjer je še mnogo av-strijskih lastnikov naših goric, se počutijo včasih kar kot gospodarji. Naša krajevna imena hote pi-sejo še vedno nemški itd.

»Slovenski dom« povsod

Na vlakcu, na avtobusu, povsod smo videl naš najboljši popoldnevnik. Povsod ima svoje večje postaje (Sv. Anton, Radgona, Radenci). Radi ga berejo, ker je list, ki ima dobre informacije. Mnogi prija tudi zaradi ugodne dostave: zvečer po napornem delu ga že lahko vzamejo v roke in zvedo za dogodke, ki so se zgodili še istega dne.

delku poučeni o statistiki o gozdovih vse države in lahko primerjali tudi domačo produkcijo ter uporabo in izvoz s tujimi državami. Prav nazorno bo II. oddelek razstave prikazal produkcijo lesa, drv, lubja, čreslovine, smole in tudi ostankov v gozdu, a v III. oddelku bomo videli uporabo drv, ogha in ostankov. Vse veliki IV. oddelek je po-svečen uporabi lesa v stavbarstvu, kjer bodo prepičljivo prikazane prednosti lesa kot stavbin-skega gradiva, razen tega bomo pa videli seveda vse lesno gradivo, lesene konstrukcije in zveze ter konstruktivne elemente. Za vsakega poučni bodo načrti in modeli stanovanjskih hiš vseh vrst, predvsem pa malih eno- in dvostanovanjskih hiš in vil, planinskih koč in hotelov, društvenih in higijenskih domov in vseh drugih utilitarnih stavb. Posebno bogato bodo zastopane podeželske stavbe za kmetijske, enako pa tudi stavbe za gozdarstvo, naposled pa industrijska in obrtna poslopja in naprave ter vodne zgradbe, zgradbe za zemeljska dela, mostovi, ceste, pola in trans-portne naprave. V posebnem paviljonu bodo raz-stavljeni sloviti slovenski izdelki pohištvenega mizarstva in tudi slavnega mizarstva, poleg tega pa karoserije in vozovi, upogibno pohištvo, šol-ske potrebščine, embalažno blago, furnirji, sporti-no in telovadno orodje in tudi kiperska, rezbarska ter slugarska izdelki. Nadvse interesanten in po-učen bo pa oddelek, kjer bomo spoznali vedno važnejšo in zmagovitejšo kemično industrijo. — O vsem, kar moramo vedeti o postanku lesa, nas bo poučil botaničen uvod, poleg tega nam bo pa razstava pokazala fizikalna svojstva in ke-mično tehnologijo lesa. Prav nazorno se bomo lahko poučili, kako nastanajo iz lesa papir in razstreljiva ter razni produkti ogalenja, videli bomo pa tudi uporabo lesa in ogha kot gorilno sredstvo. Splošno razumljivo bo prikazana indu-strija terpentina, čreslovine in barvil iz lesa, a razstava nas bo poučila tudi o sladkorjenju lesa.

Ze je tri velike razstave jesenskega vele-sajma so prav močan izraz prizadevanja in so-delovalanja raznih krogov in nairazdelnejših fak-torjev ter strokovnjakov za zboljšanje splošnih gospodarskih razmer, saj nam vendar tudi vrt-narska razstava odpira pola k prav izdatnim vi-rom novih dohodkov, ker tudi na tem polju še vedno mnogo preveč upavamo takih produktov, ki bi jih lahko pridelovali doma in jih tudi iz-važali. Za malega človeka pa še prav posebno skrb razstava malih živali, ki jo priredi društvo »Živalca«, kakor peruhine, golobov, kuncev itd., da bi tako razstava smotno pomagala rejcem pri nakupu čistokrvnih plemenskih živali. Kakor na vsakem velesajmu, bo pa tudi na jesenskem bo-gato zastopana mala obrt poleg razstave naj-raznovrstnejših živil, prav bogata bo pa tudi splošna razstava industrije in obrti, zlasti s sezon-skimi predmeti. Izredno pestre bodo pa spel pri-lačnosti veseličnega prostora z resnično vele-mestnim varietejem.

Požar na Dravskem polju

Ptuj, 9. avgusta. V petek 7. t. m. v pozni nočni uri okrog 23 se je nenadoma zasvitalo nebo nad vasjo Starošinci, občina Cirkovci. Pri posestniku Stetanu Mesariču je izbruhnil v gospodarskem poslopiju požar, ki se je z bliskovito naglico razširil na vsa ostala »gospodarska poslopja. Radi silnega vetra je bilo ga-šenje onemogočeno, tako da so ognjeni zublji za-jeli še domačijo posestnika Franca Pulko. In šele gasilcem iz Ptuja in Cirkovcev se je po trudatop-nem delu posrečilo požar omesti in ogenj pogasiti. Kljub temu je škoda zelo velika, kajti Mesariču so z gospodarskimi objekti zgoreli vsi poljski pri-delki, in gospodarsko orodje. Se hušja usoda pa je zadela Franca Pulko, kateremu je zgorela hiša s pohištvo vred ter vsa gospodarska poslopja s poljskimi prideletki in gospodarskim orodjem vred. Škoda, ki jo je povzročil ognjeni element, se ceni na 100.000 Din in je krita le deloma z zavaroval-nino. Vzrok požara še ni ugotovljen.

Nesreča kolezarja. V nedeljo 9. t. m. se je vo-zil Ivan Petek, rudar v Poljčanah od svojega doma proti Ptuj. Na cesti pri Hajdini pa je iz nezna-nega vzroka zavozil v občestni jarek in se nevarno potolkel po glavi, da so ga morali ptujski reševalci spraviti v bolnišnico. Sreča v nesreči pa je bila, da je otrok, ki ga je imel na kolesu, pri padcu ostal popolnoma nepoškodovan.

Novi grobovi. Pri Sv. Urbanu je umrl ugledni posestnik Miha Rašl v starosti 60 let. Pokojnik je bil dolga leta župan občine Sv. Urban in je bil obče spoštovan in priljubljen mož. V Ptuj je umrla Friderika Tognio posestnica in lastnica kavarne »Evropa«. Dosegla je starost 81 let. Blag jima spomin!

Nov greh gornjegrajskega zločinca

K naslovemu članku, ki smo ga priobčili v petek 7. t. m., dostavljamo še to, da je izsledeni zločinec Bezovšek Ivan iz Gornjega grada pred kratkim vlomil v Podveži 25. občina Luče, v sta-novanje posestnika Podrežnik Janeza na ta način, da je razbil šipo in se splazil v stanovanje. Iz omar-e je nakradel naslednje stvari: za približek svinjski želodec, moške naramnice, moško zlato ve-rižico, kravato, britev, moški poročni prstan, mo-ške modne hlače, žensko zlato ovratnico in 86 di-narjev gotovine, tako da znaša skupna škoda pri-bližno 1000 do 1500 Din.

Okolica Gornjega grada je sedaj gotovo po-mirjena, ker se nahaja ta nevaren vlomilec zopet za močnimi zapabi.

Blazno dejanje živčno bolnega

Kamnik, 10. avgusta. Ze dolgo časa je bilo opaziti na tukajšnjem prodajalcu sladoleada Grzinčiču Antonu, da trpi na živčni bolezn, kar je posledica težke operacije na hrbtenici in na nogi ter nešteto močnih injekcij, ki jih je dobival vse čas. Na glavnem trgu je imel včasih tudi stojnico za prodajo sadja, v jeseni pa je prodajal in peklo kostanj. Bil je v splošnem zelo razburjlive narave.

Na trgu je prodajal sladolede in mu je šlo naj-bolj na živce to, ker se mu je konkurent, neki bosanec Šerifović Nazin, s svojim vozom postavil vedno v bližino njega zgolj zaradi tega, da ga je dražil in razburjal. Ze v petek zvečer sta imela neko prerokanje, nakar ga je Šerifović naklestil z gorjako. V Grzinčiču je to kipelvo vso noč in se ni mogel pomiriti. V svoji živčni razburjenosti je sklenil, da se mu danes mašuje.

Da ni bil v normalnem stanju že sprčuje to, da je dopoldne točno povedal svoj sklep mestnemu nadstražniku G. Pogačarju s pripombo, da čaka Šerifoviča in mu tudi pokazal noč. Nadstražnik je pomirjevalno vplival na Grzinčiča in ga spravil domov. Ko je pa nadstražnik videl, da je Grzinčič vedno bolj razburjen, je poklical še tovariša gosp. Zobavnika in enega orožnika, ki so napravili na-

črt, kako bi Grzinčiča najhitreje razorožili, da bi v svoji duševni zmedenosti res ne napravil kakega nepremišljenega dejanja.

Cim so se organi javne varnosti približali in prijeli Toneta, da mu odvzamejo nož, je v tem mo-mentu tudi proti njim prišel blazno udrihati z nožem, pri čemer je zadobil mestni stražnik gosp. Zobavnika težjo poškodbo na desni roki, da je mo-ral iskati zdravniško pomoč pri g. dr. Polec Juliju. Grzinčič je hotel nato leteti dalje, a sta mu nad-stražnik in orožniki zastavila pot pred Podgorško vo mesnico. Priskočil je na pomoč neki mesarski pomočnik, ki je za hrbtom krepko prijel blaznega in s tem pripomogel, da so ga javni organi raz-orožili. Grzinčič se je ljuto branil, in sta bila pri tem tudi nadstražnik in orožnik nekoliko poreza-na po prstih. S pravili so ga s težavo v občinski zapor, da se pomiri in se živčni napad poleže.

Vsi, ki Grzinčiča poznajo, morajo priznati, da ni bil hudoben in tudi ne podvržen alkoholu. So-čustvujejo pa z njim vsi, ker so prepričani, da je to storil v izbruhu živčnega napada, kar se mu je zadnje čase prav pogosto ponavljalo. Prav nič se ni temu čuditi, saj ni bil nič več kot desetkrat na operacijski mizi in nešteto krat v bolnišnici ter je živčno popolnoma izžupan.

Edvard VIII. potuje po sledovih Riharda Levjesrčnega

Namesto, da bi se odpeljal po svoji stari navedi v razkošno letovišča na francoski revijeri, bo sedanji angleški kralj Edvard VIII. nastopil dalje križarjenje po dalmatinskih vodah. Kakor poročajo, se bo vkrcal na svojo jahto »Nahleen« v Dubrovniku ali v Šibeniku.

Edvard VIII. ni prvi angleški kralj, ki bo stopil na ta zgodovinska dalmatinska tla. Že dolgo pred njim je iskal na dalmatinski obali zavetja eden njegovih najslavnejših prednikov Rihard Levjesrčni. Ko se je s svoje križarske vojske vračal iz Palestine v Anglijo, ga je silovit vihar zanesel na dalmatinsko obalo. Ob otočku Lokrumu pred Dubrovnikom se mu je razbila ladja in je s svojim spremstvom rešil na obalo. Na Lokrumu je še dandanes mala kapela, ki jo je Rihard Levjesrčni menda postavil v zahvalo za rešitev.

Ta mali otok, katerega danes poznamo kot tropski raj v bližini Dubrovnika, je služil marsikateremu dostojanstveniku za pribežališče in zatočišče. Tu je svoje medene tedne preživel Maksimilian Habsburški, brat cesarja Franca Jožefa, pozneji nesrečni meksikanski cesar.

Zdaj pa bo vse te kraje obiskal sedanji angleški kralj, ki je znan v mednarodnem svetu kot velik športnik, glasovit državnik. Njegova navzočnost bo v Dalmacijo privlekla tisoče in tisoče angleških turistov iz visoke aristokratske družbe, saj je znano, da angleški dvor, zlasti pa sedanji kralj popolnoma suvereno določa angleško modo v obleki in življenju.

Kralja Edvarda VIII. bodo na njegovi poti po dalmatinskih vodah na jahti spremljali vsi njegovi najožji prijatelji, ki bi bili sicer njegovi gostje v Cannesu na francoski revieri.

Jahta »Nahleen« je zapustila Southampton

preteklo soboto. Med kraljevimi gosti sta lord in lady Montbatten, lord in lady Brownlow, lady Cunard in grof Dudlec. Kraljevo osebno spremstvo tvorita samo en tajnik in en konjar. Kralj hoče v pristaniščih, kjer se bo jahta ustavila, ostati docela inkognito.

Angleški kralj Edvard VIII., ki se je na svoji poti v Dalmacijo včeraj peljal skozi Ljubljano.

Neguševa preproga

Londonška policija je prišla tri sleparje, katerim je uspelo, da so Londončane v nekaj tednih osušili za okrog 6000 funtov šterlingov, ali v našem denarju za okrog dva milijona dinarjev. Za to so izrabljali kaj posrečeno misel.

V kako malo predmestno vilo, kjer prebivajo londonski bogati ljudje, je lepega dne prišel mož, ki je lastniku predlagal, naj kupi po izredno ugodni ceni preprogo, ki baje izvira iz cesarske palače v Addis Abebi. Mož je razložil natančno, kako je preproga prišla v London. Zahteval je za njo okrog 80.000 dinarjev, pa ne takoj. Bil je izredno prijazen in je pustil preprogo nekaj dni lastniku vile, da jo preizkusi.

Čez dober dan je na vrata vile potrkal dostojanstven gospod, ki je trdil, da je slišal o nekaki neguševi preprogi, in je prosil, naj mu jo vsaj pokažejo, saj ve, da je ne bo sedanji posestnik dal iz rok za nobeno ceno. Ko so tujemu obiskovalcu pokazali preprogo, je postal ves vznemirjen in je hotel brezpogojno skleniti kupčijo. Na mestu je ponudil za preprogo 120.000 dinarjev.

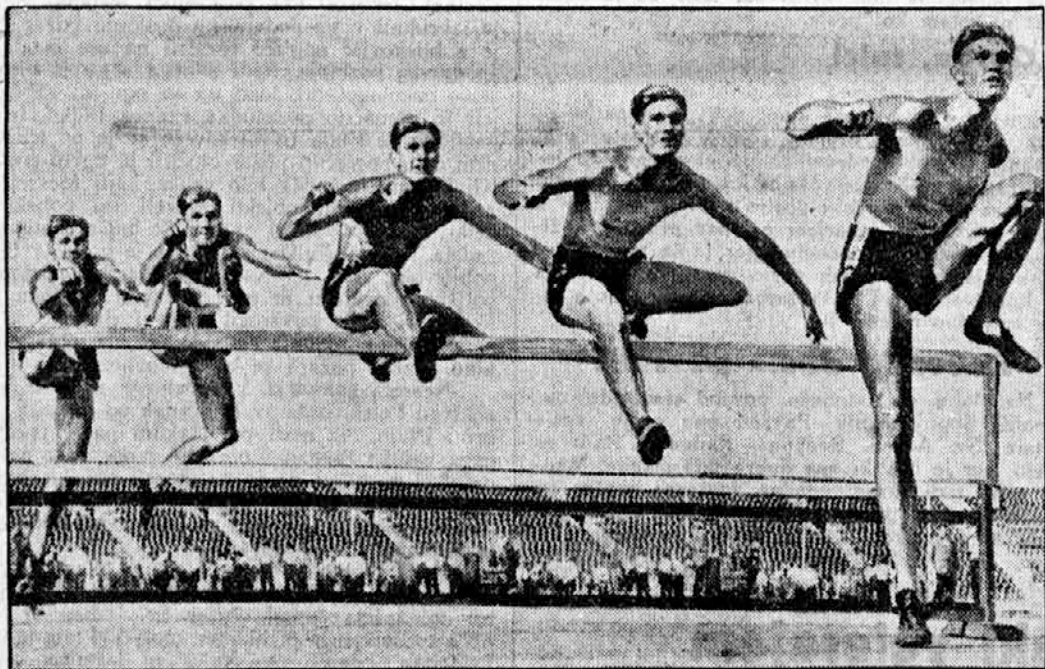
Lastnik vile, ki preproge še ni plačal, se je dal takoj zapeljati, saj se mu je obetal kar na lepem za razcunjeno preprogo dobiček 40.000 dinarjev. Zato je kupčijo kar sklenil. Neznani ljubitelj preprog mu je izstavil ček in dejal, da bo poslal po preprogo drugi dan. Se isti večer se je pojavil prvi prodajalec in je seveda dobil zahtevanih 80 tisoč dinarjev. Drugi dan je prišel sluga tujega ljubitelja in preprogo odnesel. Ko je pa čez nekaj dni lastnik vile rabil gotovino in hotel ček vnovčiti, se je izkazalo v banki, da ni nobenega kritja. Prišel je tako ob svoj denar in ob preprogi. Podobnih lastnikov vil je bilo v Londonu toliko, da so podjetni sleparji v kratkem času iztisnili iz njih dva milijona.

Učitelj razlaga slovnico: »Rekli smo, da se samostalni ženskega spola navadno končujejo na a. Recimo, kako se imenuje voditelj Indijancev, Pepček?»

Pepček: »Poglarav.«

Učitelj: »Dobro. Kako bi se tedaj imenovala njegova žena?»

Pepček: »Paglavka.«

Takole skače Amerikanec Owens čez zapreke. — Slika prikazuje različne trenutke njegovega skoka

Zeleni pekel

Ko smo prišli mi tja, je stala in se naslanjala na hišo iz brun, ki je bila ometana z ilovico. S kosom palmovega lista si je hladila nogo.

Očitno je bila zelo plaha, zakaj umaknila se je takoj. Toda, ko smo se 10 minut pozneje spet prikazali, smo doživeli največje presenečenje v svojem življenju.

Preprosta srajca je bila zamenjana z živahno zeleno modno stvaritvijo, ki se je ostro odražala od barve njene kože. Proti nam je žarela poceni angleška tkanina. Toda zdelo se je, da je dekle s tem docela zadovoljno, zakaj na njenem izdatku, vendar neenakomerno s pudrom pokritem obrazu, se je blestel prikupen, toda bedast smeh.

Pogledi, katere je metala Bee-Masonu, niso puščali nobenega dvoma več o tem, koga si je izbrala. Urio in jaz sva trdila, da gre za samo in zgolj čisto vlnudnost. Najin tovariš pa nam je razjarjen pripovedoval, da je ta dama sposobna in da bi ta znala zadaviti odraslega moža. Da, naš namen, da bi noč prebili v Gaibi, je pripisoval temu, češ, da smo mi nanj ljubosumni. Zaradi tega smo se podvizali, da smo na ladjo pritrčili velik plitev splav.

Naš strojnik je medtem nekje izvohal njegovo ženo, ki je bila okrogla kakor jajce in

je imela zamorske ustnice. Pogled na jezero, ki je postajalo pod udarci zapadnega vetra vsako minuto nemirnejše, ji je vlivljal strašno bojazen v srce. Toda kljub temu se je branila, da bi ga zapustila.

Z našega mesta smo videli na drugi strani jezera grebene valov, ki so bili kronani s peno in so v enoličnem besu drveli nad nas. Ocean je gotovo ležal daleč nad tisoč kilometrov stran. Na človeka je učinkovalo vznemirjajoče in neprijetno, ko je sredi pragozda zagledal nešteto kvadratnih kilometrov, pokritih z belogričnimi vodnimi konji.

Bee Masonu in meni, ki sva bila edina navzočna Evropejca, so naložili nadzorstvo nad blagom in nad pol ducata domačinov.

Okrog 3. smo odsopihali, ob predgorju nas je skozi spremljalo smehljajoče se pozdravljanje njegove hčere.

V začetku je šlo vse dobro. Kljub previsoki obteženosti je barka naglo napredovala. Bili smo si v svesti zmage, zato smo krenili v razburkano vodo. Taki viharji na celinskih jezerih so lahko pogosto zelo nevarni, o čemer vedo povedati ljudje ob Ženevskem jezeru. Vetrer samo nenadno sune in vozila, ki so namenjena na travnate ribnike, leže namah postrani na valovih, ki jih premetavajo sem in tja.

Tu nam je pa grozila še vrhu tega nevarnost od piranh, ki bi nas takoj raztrgale na kosce, če bi se barka potopila.

Ostra neprijetna črta je ločila mirno vodo od valov. Prehod je bil tako neposreden,

Obdavčenje slavnih pokojnikov

Amerikansko finančno ministrstvo je objavilo seznam bogatašev, ki ne plačujejo davkov in ki pri davkih goljufajo. S to objavo se je začel odločen boj proti milijonarskim prihujcem, ki bi radi za stonj uživali svoje zlato. Davčna oblast je zlasti energično nastopila proti utajam pri davčnih napovedih, kakršne vrše člani težke oboroževalne industrije, ki v zunanjem svetovnem položaju strahovito služi.

Tako so glavarja oboroževalne milijonarske rodbine Du Pond obsodili na 130.000 dinarjev kazni. Casopisnega kralja Williama Rondholpha Hearsta pa zaradi utaje na pol milijona dolarjev. Hearst, kakor znano podpira v sedanji borbi nasprotnike predsednika Roosevelta. Hearstova dolgoletna priateljica Marion Davies, filmska igralka, je morala plačati 50.000 dolarjev.

Se zanimivejši pa so podatki, katere navaja ameriška vrhovna davčna uprava o tem, koliko davkov so ameriški blagajni odnesli glasoviti mrtveci. Idvard Kreuger, vžigalčni kralj in največji slepar 20. stoletja je osušil ameriško državno blagajno za tri milijone dolarjev, ker je prehitro umrl. Zdaj teče tožba, da bi iz njegove zapuščine dobili to vsoto. Nič manj senzacionalna ne bo razprava, ki se bo v podobni zadevi, to je zaradi davčnih zaostankov vršila proti Charlesu Edisonu, sinu glasovitega izumitelja Thomasa Edisona. Ta je davčni mošnji ostal dolžan 200.000 dolarjev.

Tudi morilec Lindberghovega sinčka Bruno Hauptmann, ki so ga pred nedavnim umorili je kot lastnik garaže državno blagajno upilil za 9768 dolarjev...

Pot okoli sveta v 80 dneh

Vsi poznamo Vernejevo povest pod tem naslovom, ki je pred desetimi leti tako potovanje opelvala in risala kot nekaj rekordnega, nekaj velikega, nekaj kar spravilo skupaj samo časnikiarji, če jim pri tem pomagata sreča in slučaj.

Toda časi so napredovali v bliskovito naglico, tako da je rekordni recept Julesa Vernea že star in epada v muzej.

Francoski pisatelj Jean Cocteau je prišel na izvirno in duhovito misel, da bi potovanje, kakršno si je zamislil francoski utopiistični pisatelj, res naredil po njegovem vzorcu. To je bilo sprito današnjih prometnih možnosti kaj težko. Treba je bilo pot zavirati, da ni prišel prej na cilj, kakor pa si je namenil.

Cocteau je odpotoval iz Pariza 29. marca letos in se je odpeljal z ekspresnim vlakom proti Rimu. Šel je natanko tisto pot, kakor Vernejev detektiv Phileas Fogg ter v glavnem uporabljal tudi ista prometna sredstva, v kolikor jih niso že nadomestili z novejšimi. Odpeljal se je, kakor rečeno, iz Pariza 29. marca in prispel zopet v Pariz na postajo Saint Lazare 20. junija ob 22. uri in dve minuti. Izbral je na svojem potovanju celo tisti dan, ki ga človek pridobi, če potuje okoli sveta od zahoda proti vzhodu. Kakor vemo iz Vernejevega romana, je Phileas Fogg dobil stavo samo zaradi te-

ga, ker mu je pomagal, ne da bi za to vedel, ta dan.

Pač pa je Cocteau na tej svoji poti doživel poglavje, ki v Vernejevem romanu manjka: na japonskem parniku Kashima Maru se je srečal s slovitim filmskim igralcem Charliem Chaplinom in njegovo ženo Claudette Godardovo. Pot je pisatelja vodila čez Aleksandrijo, Aden, Bombay, Calcutto, Singapore, Jokohamo, Honolulu, San Francisco, Los Angeles, New York in spet v Pariz.

Parlamentarni dobrotnik

Angleška »neodvisna delavska stranka« ima samo štiri poslance. Smatrajo za svojo dolžnost »pomagati okorele predstodke« in prihajajo k sejum v navadnih sportnih oblekah. A zadnjič, pri debati o nekem načrtu, je zahteval eden od njih besedo, da bi stvil svoj predlog. Parlamentaristi poslovnik določa, da se mora tak poslanec pokriti s cilindrom, kar opozori speakera na zahtevo. Ker niso imeli štirje »neodvisni« nobenega cilindra, so si ga morali izposoditi pri sosedu na klopi. Ostali poslanci so začudeno gledali govornika v kockasti sivi obleki in pumparičah, toda s cilindrom na glavi. Prihodnji dan so dobili »neodvisni« zavitek z novim cilindrom, darilo nekega liberalnega poslanca. Pomerili so ga, se prepirali, da je dober za vse štiri in ga proglasili za last svoje stranke. V pisarni zahvali svojemu dobrotniku so sporočili, da bodo rabili cilindar samo v parlamentu, če se bodo prijavljali k besedi.

Župnikova zadnja pot

Abbé Briches je več desetletij vodil župnijo Loretanske Marije v Arrasu na severnem Francoskem. Starinska cerkev stoji na griču sredi mesta in razsežnega pokopališča s 40 tisoč grobovi. Med vojno je bil zastrupljen župnik z nemškimi plini. Hudo je trpel, a ni maral zapustiti službe. Sele lani so ga poslali zdravniški »zoro nasilno« v pokoj in na jug, ker je bil v življenjski nevarnosti. Naselil se je v Hyeresu, a se ni mogel navaditi Riviere. Ko mu je postalo zelo slabo, je sklenil, da ne bo umrl daleč od svoje cerkve. Pozno zvečer, ko so ga zapustili strežniki, je mukoma vstal iz postelje, pritaval do svojega avtomobila in z zadnjimi močmi poglal motor. Kljub težki bolezni je drvel skozi vso noč z brzino 120 km na uro in ob svitu dospel v Arras. Ustavil se je pred župniščem, zatrobil in omahnil v sedež. Začuden cerkvenik, ki je prihitel na signal, ga je odpeljal v bolnišnico, kjer je zvečer tudi umrl. A izpolnil je svojo zadnjo željo in je bil pokopan na svojem pokopališču ob cerkvi Marije Loretanske v Arrasu.

Vitamin »E«

Vsi lastniki zverinjakov in cirkusov vedo, kako težko se plodijo v ujetništvu divje živali. Samice doživijo navadno splav več mesecev pred potekom nosne dobe. Izjemoma normalni mladiči so zapisani nagli smrti. Raziskovalci so že predali ugotovili, da povzroči ta pojav nedostatek onega vitamina »E«, ki je značilen za hrano prostih živali. Našli so ga predvsem v rastlinah: v žitu, koruzi, tako zvanih ameriških lešnikih (arachis) in še ga je naposled posrečilo izločiti v brezpresni kemični obliki. Takoj nato je prišel prot. Urbani, ravnatelj pariškega zoološkega vrta Vincennes, z dolgotrajnimi poskusi. Dodajal je živalski hrani določene količine vitamina »E«. Dosegel je sijajni uspeh. Od lanskega novega leta je dobil njegov zavod nepričakovan prirastek in sicer: dva kenguruja, 4 zebre, 1 tipara, 9 levov, 3 tigre, 3 pantere, 1 ameriškega sivga medveda (grisy) in 6 velikih abesinskih opic (hamadrilov). Vse živali so zdrave.

Neka radovedna dama je vprašala slovitega angleškega satirika Shawa, odkod zajema tolikšno bogastvo dvotipov in paradoksov.

»No, duhovitost je čisto enostavna reč,« ji odvrne Shaw dobrodušno. »Kakor je znanost dokazala, imamo pojav smeha pripisovati pretresu trebušne prepone in trebušnega mišičevja. To znanstveno izsleditev sem izkoristil pri svojem duhovnem ustvarjanju. Kadar želim napisati kaj smešnega, sejem lepo za mizo in začnem s trebuhom delati razne krčevite zgibe in kmalu mi je glava polna humorja in dvotipov.«

Naročajte „Slov. dom“!

Novo! Novo!

F. M. Willam

**Das Leben Marias
der Mutter Jesu**

587 strani z mnogimi slikami,
vezano Din 102.—

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA
r. z. z. o. z. v Ljubljani